Выходить у Львовѣ дня (крôмъ недѣль и кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Адміністрація и експедиція пôдъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція ул. Францисканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованй.

Рекламацін неопечатанй вôльнй вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ въ Адміністрации „Газеты Львôвскои“ и въ ц. к. Старостехахъ на провінціи

на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:

на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 145. Вторникъ 2 (14) Липня 1891. Рôкъ I.

Якъ живесь Русинамъ въ Россіи.

Мы якось мало займаємо ся нашими братьми, що жиють пôдъ россійскимъ панованємъ на Украинѣ, мало слѣдимо за ихъ долею и длятого не разъ думаємо, що имъ тамъ якъ въ раю, що намъ про нихъ не журити ся, бо они и безъ нась дадуть собѣ раду. Колижъ россійски ґазеты такъ сильно займають ся нашими-справами и кожду, хочь бы такъ ясну якъ сонце, правду перекручують на свôй ладъ, то треба и намъ придивитись якъ живесь нашимъ братямъ въ Россіи Правда, въ новѣйшихъ часахъ стали вже и мы трохи бôльше интересуватись нашими братьми зза кордону. У Львовѣ выходить вже вôдъ кôлькохъ лѣтъ руска ґазета, „*Правда*“, мѣсячникъ політики науки и письменства, котра не лишь займаєсь щиро нашими домашными справами, а особливо въ політицѣ нашôй ширить здоровй и єдино практичнй гадки, але такожь подає часто дуже цѣкавй и интереснй вѣсти про житє Русинôвъ-Украинцѣвъ. Галицко-рускôй прасѣ робили неразъ закидъ не лишь свои люде але и Украинцѣ, що она дуже мало подавала вѣстей зъ Украины. То було зовсѣмъ справедливо; но вôдколи выходить *Правда* годѣ вже того сказати, хочь може все таки здалось бы и ще бôльше прояснювати вôдносины Русинôвъ въ Россіи. Але кобы то у насъ читали хочь то, що вже пише ся, то може бы не одному зъ насъ отворились очи.

У насъ знає ся загально, що Россія душить у себе Русинôвъ-Украинцѣвъ всякими способами — не хотять того признати хиба лишь однй нашй москвофілы, котрй радй бы таки, щобы Русинôвъ зовсѣмъ не було; але въ новѣйшихъ часахъ сталась у насъ ширити гадка, що то лишь россійскій урядъ такъ поступає, а россійска интеліґенція єсть для Русинôвъ-Украинцѣвъ прихильнѣйша. Послухайможь теперь, що пише про ту интеліґенцію до „Правды“ н. пр. дописуватель зъ Одесы. Вôнъ каже мѣжь иншимъ:

„Одеске „Словянское благотворительное Общество“, въ котрômъ орудують найбôльше россійскй ліберали, окрômъ звычайнои панславістичнои роботы, має на метѣ й чисто просвѣтнй задачѣ, котрй у всякômъ разѣ выдѣляють его зъ помѣжь иншихъ собратій. Оно упорядкувало и утримує літературнй вечеры и народнй читаня, де члены читають творы россійскои словесности або книжечки, призначенй міністерствомъ просвѣты для народного читаня. Плата дуже низька, абы выстарчало на росходы, тай публіки на такй вечеры збираєтся часомъ чимало. Помѣжь членами єсть и кôлька Украинцѣвъ, котрй задумали старати ся, щобъ дозволено було читати и по украински. Проґрама була уложена дуже скромна: Наталка-Полтавка Котляревского, Панъ та собака Гулака-Артемовского, кôлька повѣстей Квѣтки, оповѣдань Стороженка, Марка Вовчка, Федьковича, Левицкого и Франка. урывки зъ драматичныхъ пієсъ Кропивницкого и Карпенка-Карого, и кôлька поемъ Шевченка. Отъ зъ такою проґрамою и удались до председателя (Россіянина) и ще до декого зъ значнѣйшихъ членôвъ (тежь Россіянъ), щобъ они клопотали передъ начальствомъ. Але сй панове, запевняючи, що они нѣбы то нѣчого не мають проти украиньскои мовы, почали вôдмагати ся, здаючись на те, що, мовь „Московскія Вѣдомости“ заразъ закукають про сепаратизмъ, то щобъ се часомъ не пошкодило и въ сѣй справѣ. Нарештѣ дѣло стануло на тômъ, що дозволено було читати украинскихъ авторôвъ въ россійскômъ перекладѣ. Оттакои чести мы дождали ся. Въ тôй самôй Одесѣ, що здобута Россіи вôдъ Турціи запорозкою кровію, де половина людности, коли не бôльше — Украинцѣ, де украинску мову почуєшь трохи чи не вôдъ кождого мѣщанина, не кажучи вже про селянъ зъ околиць, россійскй ліберали дозволяють зъ ласки панскои читати Шевченка въ россійскômъ перекладѣ! Вôдъ галицкихъ радикалôвъ часомъ доводить ся чути, що, мовь, всѣ утиски на Украинѣ идуть вôдъ уряду, а россійска интеліґенція, выхована высокою россійскою культурою, зовсѣмъ толерантна а навѣть симпатизує украинскôй справѣ. Побулибъ они въ нашôй шкôрѣ, тодѣбъ знали сй симпатіи.

Кождый интеліґентный Россіянинъ всего „обруситель“. Се скаже кождый, кому доводилось балакати зъ Россіянами про національнй справы въ Россіи. Що до Украины, то саме найбôльше, коли Россіянинъ пожалкує надъ тымъ, що, мовъ, справдѣ не слѣдъ такъ утискати украиньске письменство, якъ се робить урядъ, бо чому-жь, мовъ, не дозволити „для домашняго обходу“; а поставте дѣло хочь трохи ширше — й Россіянинъ заразъ-же забалакає зъ вами якъ „обруситель“. Але отъ цѣкавый зразокъ щирого обрусительства. Недавно вмеръ тутъ панъ Вароніиъ — Россіянинъ, котрый ще въ 60 рокахъ приѣхавъ на Волинь „мировимъ посередникомъ и яко урядникъ повиненъ бувъ дбати за интересы „обру-

КОЛОМЫЯ.

(Дальше).

Зъ селъ, що колись належали до Коломыѣ найчастѣйше згадують ся въ старыхъ лѣтописяхъ и документахъ: Матѣєвцѣ, Корничь и Ценева. Матѣєвцѣ єсть найстарше село и оно було мабуть вже за часôвъ рускихъ князѣвъ, бо — якъ вже сказано — ще въ 1405 р. згадує ся про него и каже ся, що оно зъ давенъ давна належало до Коломыѣ. Про Корничь (въ польскихъ документахъ называєсь се село Kornce) єсть згадка зъ 1616 р. Въ тômъ селѣ було колись 24 осель селяньскихъ и 6 пустыхъ дворищь. Кождый селянинъ платив 5 золотыхъ польскихъ чиншу вôдъ ґрунту, що семый рôкъ одного вола, зъ пасѣки десятый пень, зъ овець десяту вôвцю що року, а такъ само и десяту безрогу, але лишь тогды, коли жолудь зародила. Пôдданй кождого дворища давали на Великдень по однôй гусцѣ, по однôй курцѣ, однômъ яйци и по однôй грудѣ сыра. Въ селѣ була такожь церковь и священикъ, котрый платив 2 зол. поль. чиншу, и млынъ на потоцѣ Коломыйка; млынъ мавъ оденъ камѣнь и одну ступу. Здаєсь, що була такожь и коршма, бо въ пôзнѣйшихъ документахъ каже ся, що по першômъ зруйнованю села — очевидно разомъ зъ Коломыєю въ 1589 р. — нема ще коршмы и млына. Село мало тогды 15 нумерôвъ, а селяне, крôмъ чиншу, мусѣли вже и робити панщину, три днѣ на тыждень; волôвъ и другои десятины не брало ся, бо просто не було зъ чого. Ценева єсть вже новѣйше село и его заложенє сягає мабуть десь до першои половины 17 столѣтя. Въ документѣ зъ 1781 р. зôзнає якійсь Кшивокульскій, котрый бувъ колись економомъ у ґр. Іосифа Потоцкого, що тй ґрунты, на котрыхъ стоить нинѣ Ценева, належали ще за его часôвъ до громады мѣста Коломыѣ и назывались „мѣскимъ урочискомъ“. По надъ потокомъ Ценевою закладавъ вôнъ самъ пасѣки и спроваджувавъ до нихъ пôдчасъ ройки людей зъ Корнича. Ажъ тогды, коли посесоромъ староства коломыйского и дôбръ Іосифа Потоцкого ставъ краковскій каштелянъ, Бенуе, (мабуть Павло Бенуе), приказавъ Потоцкій выставити тамъ гумно и ставъ тамъ поселювати селянъ зъ Корнича и Сопова. Першій осѣвъ тутъ зъ селянъ Федôръ Верига зъ Корнича, а вôдтакъ Григôръ Томенчукъ зъ Сопова.

Зъ другихъ сѣлъ згадують ся якісь Вощинцѣ, котрыхъ теперь нема. Здаєсь однакожь, що то було нинѣшне село Воскресѣнцѣ а Поляки перекрутили его на Вощинцѣ. Про то село згадуєсь першій разъ въ 1444 роцѣ. Въ Коломыи розказують собѣ, що мѣсто лежало колись на тômъ мѣсци, де нинѣ лежать Воскресѣнцѣ и що воскресѣнецка церковь належала колись до Коломыѣ. Доказу на то нема, хочь то рѣчь можлива, що сама церковь могла колись належати до коломыйского приходу. Характеристичне єсть, що колляторомъ сеи церкви єсть ще нинѣ латиньскій парохъ въ Коломыи, а зъ сего можна бы вносити, що межи мѣстомъ а Воскресѣнцями була давнѣйше якась тѣснѣйша звязь, въ наслѣдокъ котрои настало то право латиньского пароха.

Чи було яке село Хоросно и де оно лежало, годѣ знати. Въ 1444 р. згадуєсь вправдѣ, що каштелянъ Иванъ зъ Чижова приѣзджавъ розмежувати границѣ сѣлъ належачихъ до Коломыѣ и що мѣжь тыми селами було и якесь Хоросно, але вже люстрація зъ 1616 р. згадує, що мѣщане коломыйскй жалувались передъ комісією на то, що сусѣды не давали имъ брати дерева зъ лѣса, котрый называєсь Хоросно, хочь они мали зъ давенъ давна право до того и завсѣгды зъ вôдтамъ дерево брали. Зъ того выходило бы, що назва Хоросно означала лѣсъ а не село. Ще нинѣ называють ся лѣсы на пôвнôчь вôдъ села Товмачика Хоросномъ. Назва та мусѣла очевидно въ давнй часы обнимати ширшй просторы лѣсôвъ, бо трудно припустити, щобы коломыйскй мѣщане ажь такъ далеко ѣздили за деревомъ и о той лѣсъ процесували ся, коли мали лѣсы такй пôдъ бокомъ.

Наконець згадуєсь ще и про село Королѣвку, котра въ 1453 р. звала ся Королѣвщиною. Въ тômъ роцѣ позволивъ староста галицкій и коломыйскій брати зъ свого фольварку десятину на доходъ коломыйского костела.

сѣня краю“. Се „обрусѣне“ зъ початку було направлене проти Полякôвъ але незабавомъ обернуло ся и на Украинцѣвъ, котрѝ уважають ся „не чисто русскими“, а щобъ они були „настоящіе русскіе“, то треба, значить, ихъ обмоскалювати на рôвнѣ зъ Поляками. Отсей-то Варонінъ за свою, мабуть дуже щиру, службу на поли обруситсльства, получивъ вôдъ уряду конфіскованый маетокъ на Волинѣ, а потôмъ ще бôльше якимсь способомъ розживъ ся, купивъ собѣ и другій маетокъ въ Херсонщинѣ и мавъ великѝ грошѣ. Умираючи бездѣтный, сей панъ записавъ всѣ свои маетки — до 5.000 десятинъ землѣ и грошѣ до 100.000 рублѣвъ въ казну, себъ то правительству, але зъ такою умовою, щобъ на земли его правительство оселило „коренныхъ русскихъ изъ внутренныхъ губерній“ себъ то настоящихъ Россіянъ зъ московскихъ ґуберній, и щобъ для нихъ завело школу, шпиталь и т. д. Се добре дѣло, що вôнъ свои достатки записавъ народови, и здавалось бы що близше всего булобъ вôддати тому народови, зъ котрымъ вôнъ живъ рокôвъ 30, вôдъ котрого певне и розживъ ся, алежь идея „обрусѣнія“ такъ опанувала его, що ему и зъ того свѣту забажало ся служити ѣй.

Слѣдуючимъ разомъ подамо такожь за „Правдою“ обширнѣйшу дописъ, якъ жиесь Русинамъ селянамъ въ Россіи. Най знають тѝ, що думають, що ихъ тамъ рай чекае, колибъ туды пôйшли.

Рада державна.

(43-те засѣдане палаты пословъ зъ дня 10. липня). На засѣданю палаты пословъ въ пятницю, вôдповѣдавъ п. міністеръ торговлѣ на интерпеляцію пос. Екснера и Штайнвендера въ справѣ выпробованя мостовъ зелѣзничихъ и заявивъ, що зарядъ державный звертае пильну увагу на безпечность мостовъ на зелѣзницяхъ. Заразъ по катастрофѣ пôдъ Менхештайнъ, выслано знатоковъ, котрѝ сконстатували, що причины нещастя треба шукати въ мѣсцевыхъ обставинахъ, въ его конструкціи и консервації. У насъ розпочала Полуднева зелѣзниця реконструкцію мостовъ ще 1888 р. Теперь мае вже 440 мостовъ, котрѝ мали давнѣйше слабшу конструкцію, вôдповѣдну выдержимость, а при 254 мостахъ розпочнуть ся незадовго реконструкційнѝ роботы. Реконструкція на зелѣзницяхъ державныхъ, коштувала минувшого року звышь 2 міл. зр.

Въ дальшôй дебатѣ надъ титуломъ „зелѣзницѣ державнѝ“, говоривъ пос. Бурґшталеръ и домагавъ ся для Тріесту выкôнченя сѣти зелѣзничои, щобы се мѣсто могло черезъ то удержати конкуренцію зъ другими портами. По промовахъ кôлькохъ другихъ пословъ, котрѝ домагали ся будовы всѣлякихъ ліній зелѣзничихъ, забравъ голосъ міністеръ торговлѣ маркізъ Бакегемъ, и що до Галичины заявивъ, що въ послѣдныхъ рокахъ выбудувано въ Галичинѣ зô взглядôвъ загально державныхъ, значне число зелѣзниць. Що до зелѣзницѣ подôльскои, то заряджено розслѣды технічнѝ и торговельнѝ. Интересованыхъ повѣдомлено вже, що правительство готове пôдперти матеріяльно ту зелѣзницю. Що до жалѣвъ на нерôвность тарифъ на зелѣзницяхъ державныхъ а приватныхъ, то заявивъ міністеръ, що тарифа державна ще за коротко обовязуе, щобы о нѣй можна судъ выдавати, а порозумѣне зъ приватными зелѣзницями приходить трудно, бо тѝ зелѣзницѣ побоюють ся стратъ; правительство однакожь постановило въ вôдповѣднôмъ часѣ вôднести ся до тыхъ зелѣзниць и вплывати енерґічно на успѣшне залагоджене переговорôвъ тарифовыхъ. Дальше сказавъ міністеръ, що правительство стараесь всякими силами, щобы зарадити всякимъ нещасливымъ пригодамъ на зелѣзницяхъ, та щобы усунути перетяжене службы зелѣзничои. Зелѣзниця Кароля Людвика перейде въ зарядъ державы доперва зъ днемъ 1 сѣчня 1892 р., а тымчасомъ забезпечить собѣ правительство вплывъ на еи адміністрацію и интересованѝ будуть вже теперь видѣти користи зъ еи удержавненя. Дотычне предложене буде вже сими днями внесене передъ палату.

Шефъ секціи Віттекъ обговорювавъ основну справу тарифову и заявивъ, що правительство стремить до заведеня одностайныхъ тарифъ; давнѣйше було то неможливе до переведеня зъ огляду на всѣлякѝ дирекціи руху. Шефъ секціи Чедікъ заявивъ ся противъ заведеня дирекціи руху зелѣзниць державныхъ въ Празѣ, бо такъ одностайного простору якъ Вѣдень-Прага-Боденбахъ не можна вже зъ природы рѣчей роздѣлити. Платню кондукторôвъ думае правительство пôднести що найменше до 400 зр. и на полѣпшене платнѣ урядникôвъ и кондукторôвъ вставлено вже до буджету суму 376.000 зр. бôльше якъ попередными роками. — Пос. Фільґутъ домагавъ ся реґуляціи Дунаю и утвореня порту въ Лінцу. — Пос. Кайцль критикувавъ предложене правительства о пароходнôй плавбѣ на Дунаю. — Пос. Гербстъ пояснявъ важность зелѣзниць льокальныхъ и доказувавъ конечность зелѣзницѣ доокола Вѣдня, котра вже въ 1859 и 1866 р. була бы мала велике значѣне стратеґічне.

По промовѣ пос. Межника, залагоджено етатъ міністерства торговлѣ, а палата затвердила вôдтакъ угоду берненьску що до руху фрахтового на зелѣзницяхъ, законъ о перенятю зелѣзницѣ Архікн. Альбрехта въ зарядъ державы и законъ о будынкахъ для урядôвъ почтовыхъ и телеґрафічныхъ.

(44-те засѣдане палаты пословъ зъ дня 11 липня.) На суботнѣшнôмъ засѣданю палаты пословъ явили ся въ дворскôй льожѣ вел. кн. Аліція, вел. кн. Людвикъ Тосканьскій и Архікн. Леопольдъ Фердинандъ. — Міністеръ справедливости вôдповѣдавъ на интерпеляцію въ справѣ угоды зъ Анґліею о охоронѣ права авторского и заявивъ, що закимъ та угода буде могла бути заключена, мусить насамперёдъ войти въ житє угода заключена въ тôй самôй цѣли межи правительствомъ австрійскимъ а угорскимъ. На интерпеляцію пос. Ґесмана въ справѣ конфіскованя антиліберальныхъ ґазетъ вôдповѣвъ міністеръ, що завôзвавъ прокураторіи, щобы они робили рôзницю межи справедливою критикою а простымъ пôдбурюванемъ або понижуванемъ осôбъ и институцій; бôльше не годенъ вôнъ зробити нѣчого. Впрочôмъ заряджения прокуратора розслѣджуе и рѣшае судья.

Зъ порядку дневного принято предложене правительства о пôдвысшеню фонду меліорацийного зъ 500 на 750 тисячѣвъ зр. — Пос. Формалекъ доказувавъ, що то пôдвысшене есть за мале и домагавъ ся, щобы фондъ меліорацийный роздѣлено мѣжь поодинокѝ краѣ после податку, бо Чехи суть доси дуже упослѣдженѝ. На то сказавъ ему міністеръ рôльництва, що мѣрою може бути лишь потреба а не податки.

По сѣмъ приступлено до дебаты надъ етатомъ міністерства рôльництва. Пос. Морре жалувавъ ся на упослѣджене селяньства и домагавъ ся, щобы держава старала ся о пôднесене селяньства. — Пос. Повше говоривъ о реґуляціи рѣкъ въ Краинѣ, домагавъ ся бôльшои опѣки для годôвлѣ худобы и зверненя бôльшои уваги на копальнѣ живого срѣбла въ Идріи. — Пос. Мутъ доказувавъ, що найбôльшою причиною нужды селянъ есть лихварство збôжеве, пôдвысшене податку вôдъ горѣвки та законъ о ловахъ и о охоронѣ лѣсôвъ. — Пос. Краиньскій доказувавъ, що Галичина вôдплачуесь щедро за выдатки для неи и міністеръ рôльництва повиненъ постаратись о лѣп-

---

Якіжь люде жили въ Коломыи и чимъ они тамъ займали ся? Якъ вже сказано, була Коломыя за рускихъ князѣвъ призначена для княжихъ оружникôвъ, отже для людей заслуженыхъ въ княжôмъ войску; мы видѣли дальше, що за часôвъ короля Данила вешталиcь по Коломыйщинѣ бояре, котрѝ тутъ мали очевидно свои дворища, и люде, котрѝ попри бояръ доробляли ся маетку и доходили до значѣня. Крôмъ того мали тутъ и князѣ свои добра або бодай побирали лишь доходы зъ соли и певно держали тутъ своихъ урядникôвъ; на конець видѣли мы, що Коломыя вела значну торговлю солею, коли князѣ могли ажь доходы зъ неи побирати. Зъ того всего можна бы вносити, що за часôвъ рускихъ князѣвъ жителѣ мѣста складались зъ боярь и людей служившихъ въ войску та въ загалѣ зъ людей, стоячихъ въ близшихъ зносинахъ зъ княжимъ дворомъ и властивыхъ мѣщанъ, котрѝ займались, здаесь, въ третôмъ рядѣ рôльництвомъ, бо мали до того величезнѝ ґрунты, а попри то занимались и торговлею соли, воску и худобы. Про ремѣсла въ Коломыи зъ тыхъ часôвъ не чувати нѣчого. Про жидôвъ въ Коломыи въ тыхъ часахъ не чувати нѣчого, ихъ тамъ ще не було; они запанували въ Коломыи ажь тогды, коли польскій король Казиміръ Великій прилучивъ галицку Русь до Польщѣ и впустивъ ихъ до краю.

Найважнѣйшимъ предметомъ торговлѣ була очевидно сôль. Торговля та спочивала, здаесь, первѣстно выключно лишь въ рукахъ коломыйскихъ мѣщанъ. Навѣть ще въ першихъ початкахъ польского панованя була торговля соли лишь въ рускихъ, або бодай христіяньскихъ рукахъ. Торговля та мусѣла вести ся на великѝ розмѣры далеко ажь на Подôле и Украину, бо ще до нинѣ люде въ Коломыи за ту торговлю приповѣдають. Торговля була мабуть по найбôльшôй части обмѣнна, бо такожь лишилась згадка въ народѣ, що зъ тыхъ сторôнъ привожено до Коломыѣ збôже головно пшоно и гречанѝ крупы та сушену рыбу. Доокола Коломыѣ було въ давнѝ часы богато сôльныхъ жерелъ, зъ котрыхъ ще нинѣ сôль добуваесь. Такъ були жерела въ Княждворѣ Соповѣ, Мышинѣ, Ключевѣ, Стопчатовѣ, Яблоновѣ, Уторопахъ, Пѣстини, Космачи, Косовѣ и т. д. Въ Коломыи ще нинѣ розповѣдають, що якійсь мѣщанинъ, котрый возивъ сôль до Кіева заложивъ ся бувъ, що привезе зъ вôдтамъ ще теплу пшоняну кашу; вôнъ казавъ зварити собѣ въ Кіевѣ горнець такои кашѣ, накрывъ его щѣльно, обвивъ шматами и вложивъ до мѣшка зъ мукою а коли приѣхавъ до Коломыѣ и вôдкрывъ горнець, то ще выйшла пара зъ него и вôнъ выгравъ закладъ.

Здаесь однакожь, що Коломыйцѣ возили не лишь саму коломыйску сôль на Подôле, але мабуть чи не ѣздили по ню десь дальше н. пр. въ стороны Калуша, бо въ однôмъ документѣ зъ 1768 р. згадуе ся про якійсь „прасольный“ гостинець коло Ридилôвки (мабуть нинѣшнѝ гаѣ на Ридиловѣ на всходъ вôдъ швабскои кольоніи Маріягільфъ.) Згадка та вказувала бы ясно на то, що въ Коломыи концентрувалась вся торговля солею и тымъ лишь дасть ся пояснити, длячого князѣ оставляли для себе доходы зъ коломыйскои соли — они мусѣли бути очевидно дуже великѝ. Що въ Коломыи були головнѝ склады соли, выходить зъ розпоряджения польского короля Казимира Ягайлончика, котрый на жалобу коломыйского писаря, Ивана, приказавъ въ 1456 р., щобы нѣхто неважився нарушувати давне право коломыйскихъ мѣщанъ, держати у себе склады соли. Видко, що пôзнѣйше взялись були до торговлѣ солею и дооколичнѝ селяне, бо той самъ король выдавъ бувъ право, щобы селяне зъ околиць Коломыѣ, Снятина и Коропця, ѣдучи зъ солею або иншими товарами, не оминали Коломыѣ, але щобы тамъ свою сôль складали и коломыйскимъ мѣщанамъ продавали. Хто бы важивъ ся бувъ се право нарушити, тому мала ся вôдобрати сôль и всѣ его товары на скарбъ. Король наказавъ выразно, що селяне мають лишь самымъ коломыйскимъ мѣщанамъ сôль продавати и лишь вôдъ нихъ можуть еи купувати.

(Дальше буде.)

ше вывѣноване для галицкого рôльництва. Бесѣдникъ домагавъ ся установленя образованого персоналу технічного при реґуляціи рѣкъ и бôльшои участи державы въ тôй реґуляціи. Мін. ґр. Фалькенгайнъ, вôдповѣдаючи ему доказувавъ числами, що правительство старало ся завсѣгды заспокоити потребы и бажаня Галичины. На тôмъ перервано засѣдане.

Дописъ.

Зъ Теребовельского.

(Громада Ивановка, еи громадяне и порядки въ громадѣ)

Село Ивановка, повѣта теребовельского, заслугує на велику похвалу, а то по тôй причинѣ, що тверезôсть, котра запроваджена въ сѣй громадѣ вже вôдъ 15 лѣтъ, привела людей до немалого щастя. Хто не жиє близше зъ тутешними людьми и не хоче зъ ними стыкати ся, той певно скаже, що селянинъ ивановецкой єсть такій, якъ бувъ, та такій самый, якъ и по инишихъ селахъ, що жиє якъ и богато ще людей, котрѝ думають о нинѣшнôмъ, а що завтра будуть робити то имъ байдуже. Въ Ивановцѣ теперь не такъ; тутъ нема майже господаря, котрый бы не читавъ рускои книжки або часописи, не знайдешь женщины, котра бы свою дитину не учила молитовъ зъ книжки. А треба знати також, що тутъ єсть ледво 4 жиды котрѝ майже нѣчого не мають, а и тымъ зле веде ся. Будує ся тутъ и церковь мурована заходами всч. о. А. Иневича и богобоязливыхъ громадянъ, котрѝ не малѝ труды поносять коло еи укôнченя. Єсть тутъ и рускій склепъ, котрый вже существує 7 лѣтъ, а заложеный заходами честного господаря Семена Вербовецкого, котрый заложивъ его не лишь для того, щобъ зъ него жити, бо сей ґазда що до свого майна має въ громадѣ ще лишь двохъ собѣ рôвныхъ. А треба знати, що богато вôнъ стративъ при удержуваню того склепу, але ревный Русинъ, незломаного характеру, нѣколи не допустить, щобъ торговля населяла село его жидами. Неразъ приходило ся менѣ бувати не въ одной хатѣ: не побачишь тамъ жадныхъ забавъ; за то можна побачити, що тутъ и господарѣ и господинѣ читають книжки, а и дѣвчата, знаючи добре читати, спѣвають пѣснѣ народнѝ зъ книжокъ, выпозичуваныхъ зъ власнои читальнѣ. Въ недѣлю по службѣ Божôй не побачишь анѣ одной душѣ христіяньскои въ коршмѣ, а заглянь до уряду громадского побôчь церкви, то и очамъ не хочесь вѣрити, побачивши якъ господарѣ позасѣдають за столы и або слухають уважно, якъ оденъ читає, або нѣ, то кождый тримає передъ собою книжочку и читає еи до пôзнои ночи — не йде жаденъ до дому, поки книжочки не перечитає. А суть еще села въ сусѣдствѣ, що затримали и доси свôй давный звычай! Но Вы честнѝ господарѣ ивановецкѝ просвѣтѣтъ ихъ, щобы и они колись такими були, научѣть ихъ своимъ примѣромъ, щобы и они такъ якъ Вы поступали!

Кôндратъ Осиповичъ.

Тѣшилобъ насъ, а зъ нами певно и всѣхъ добромыслячихъ людей, колибъ село Ивановка було дѣйстно такъ взôрцеве, якъ описавъ п. Осиповичъ, але и не маємо причины не вѣрити его словамъ; а всежь таки намъ чогось здає ся, чи всеч. Дописуватель не за богато хвалить ивановецку громаду. Колижь нѣ, то честь ѣй и слава; коли такъ, то найже старається, щобъ на таку повхалу дѣйстно собѣ заслужила и щобъ сталась примѣромъ для другихъ громадъ.

Редакція.

Переглядъ політичный.

Єсть загальне бажане, щобы теперѣшна сесія Рады державнои закôнчила ся якъ найскорше и длятого то въ кругахъ парламентарныхъ припускають, що конець сесіи наступить по всѣй имовѣрности вже сего тыждня, найдальше въ пятницю або суботу. Для прискореня кôнця сесіи — кажуть — усунено также зъ порядку дневного проектъ правительства о запомозѣ для пароходнои плавбы по Дунаю, котрый мôгъ бы бувъ выкликати довгу и бурливу дискусію.

Въ кругахъ парляментарныхъ ходить чутка, що Молодочехи постановили лишь въ такôмъ случаю згодити ся на компроміс при выборѣ до спôльныхъ делеґацій, коли вôнъ буде имъ предложеный безъ всякихъ условій. Вѣденьскѝ ґазеты доносять, що дня 8 с. м. вôдбуло ся у Вѣдни засѣдане ческого комітету екзекутивного и Ґреґръ промавлявъ на нѣмъ за тымъ, щобы Молодочехи перейшли до безвзглядной опозиціи. Ґреґръ сказавъ також, що вôнъ вповнѣ годить ся на заявлене пос. Тільшера дане по бесѣдѣ пос. Вашатого. *Neue Fr. Presse* констатує при сѣй нагодѣ, що Молодочехи не мають охоты выбирати Вашатого до спôльныхъ делеґацій.

Цѣсарь нѣмецкій загостивши до Лондону, принимавъ у себе льордъ-мера, котрый вручивъ ему привѣтну адресу. Цѣсарь сказавъ до него: Я чувъ ся въ Анґліи завсѣгды якъ дома, яко внукъ королевои, котрои правительство єсть непереривнымъ рядомъ благословенія для сего краю. Знаю також о тôмъ, що та сама кровь плыве въ анґлійскихъ и нѣмецкихъ жилахъ; поступаючи за примѣромъ мого дѣда и незабутного батька, стремлю завсѣгды до того, щобы стеречи историчнои дружбы межи обома народами. Моєю цѣлею єсть передовсѣмъ удержане мира, бо лишь миръ може защепити довѣріє, потрѣбне до здорового розвою наукъ, штуки и торговлѣ. Лишь доки миръ панує, можна свобôдно присвячати поважнѝ гадки великимъ задачамъ, котрыхъ розвязане въ дусѣ справедливости, єсть найважнѣйшою задачею нашои поры. Буду и дальше робити, що буду въ силѣ, щобы въ интересѣ мирного поступу и розвою цивілізаціи, удержувати и стало скрѣпляти добрѝ вôдносины межи Нѣмцями и другими народами.

Новинки.

— **Именованя.** Ц. к. краєва Рада шкôльна именувала сталого учителя Ивана Шумского въ Городловичохъ, позôстаючого въ тымчасовôй службѣ управителя въ Тартаковѣ, сталымъ управителемъ въ Тартаковѣ; Михайла Стохмальского зъ Осердова сталымъ учителемъ въ Лучицяхъ: Юстина Новаковского сталымъ управителемъ въ Золочевѣ; Василя Павляка въ Годиняхъ сталымъ учителемъ въ Довгомостискахъ; Казимира Футиму сталымъ учителемъ при мужескôй школѣ въ Сокали.

— **Вôдзначене** Настоятельку женьского вôддѣлу въ львôвскôмъ заведеню слѣпыхъ, Амелію Маковску, надѣливъ Є. Вел. Цѣсарь золотымъ хрестомъ заслуги.

— **Громадамъ Сушиця рыкова и Фольштинъ** повѣта старомѣского дарувавъ Є. Вел. Цѣсарь зъ приватныхъ фондôвъ по 100 зр., запомоги, першôй на будову школы, другôй на внутрѣшне украшене церкви.

— **Справы особисти.** Є. Ексц. п. Міністеръ Филипъ Залескій приѣхавъ оногды до Львова. На дворци повитали его віцепрезидентъ намѣстництва п. Лідль и директоръ поліціи сов. двору п. Кшачковскій. — Президентъ Буковины ґр. Паче выѣхавъ оногды на візитацію полудневыхъ повѣтôвъ краю. — Емеритованый професоръ ґимназіяльный Браникъ оженивъ ся зъ сестрѣнкою судьѣ повѣтового зъ Заставны п. Калитовского.

— **Новый урядъ почтовый** зъ звычайнымъ кругомъ дѣланя буде вôдкрытый дня 16 с. м. на дворци зелѣзницѣ въ Олешевѣ. До уряду сего будуть належати громады Олешѣвъ, Букôвна и Острыня и вôнъ буде полученый зъ лініями почтовыми межи Станіславовомъ а Гусятиномъ.

— **Пос. о. Брилиньскій** поставивъ въ Радѣ державнôй резолюцію въ котрôй домагає ся, щобы всѣмъ католицкимъ священикамъ признано на зелѣзницяхъ такій самый опустъ якъ урядникамъ державнымъ.

— **П. Иванъ Мохъ** зъ Пôдгородища коло Бôбрки одержавъ на вѣденьскôмъ университетѣ степень и титулъ доктора всѣхъ наукъ лѣкарскихъ.

— **Професора черновецкого университету дра Стоцкого** и его супругу стрѣтило тяжке нещастє; оногды померла имъ 5 лѣтна донечка Марійка. Сердечный жаль всѣхъ нехай буде имъ вôдрадою въ ихъ горю.

— **Огнѣ.** Зъ Серпокъ горѣшныхъ доносять намъ: Дня 4. с. м. ударивъ грôмъ въ хату одного селянина и запаливъ еи; вôдъ неи занялась хата его сусѣды и оба ґазды погорѣли.

— **Непокоячѝ вѣсти про холеру** розôйшлись були въ послѣдныхъ дняхъ; говорено, що холера появилась въ Трієстѣ и Вѣдни. Вѣсти тѝ показались зовсѣмъ неправдивѝ. Женьщина, що нѣбы то померла въ Трієстѣ на холеру, заслабла була лишь на дуже сильне запалене кишокъ и жиє а у Вѣдни небуло навѣть и такого случаю. Фактомъ єсть лишь, що холера ширить ся чимъ разъ сильнѣйше въ Арабіи.

— **Скаженину не треба занедбувати,** бо она якъ не покаже ся на чоловѣцѣ заразъ, то поверне по якимсь хочь бы и довшôмъ часѣ. Отакъ стало ся недавно въ селѣ Ушни, золочѣвского повѣту, де селянина Онуфрея Граничку покусавъ скаженый песъ ще торôчнои осени. Граничка гадавъ, що зъ того нѣчого не буде, тай не дававъ собѣ рады. Ажь ось минувшого тыждня почувъ вôнъ у собѣ щось недоброго, тай заразъ же змѣркувавъ и вôдгадавъ, що се мабуть навертає на него заражена скаженина. Казавъ себе завести до лѣкаря въ Золочевѣ, и сей поставивъ его передъ зеркало и показавъ воду. Граничка почавъ передъ тымъ утѣкати, а се вже найпевнѣйшій знакъ скаженины. На другій день рано Граничка умеръ въ шпитали въ 28 роцѣ житя, полишаючи молоду жѣнку и малу дитину. — Професоръ черновецкого университету, др. Штробль, той самъ, що его покусавъ скаженый вовкъ въ Садаґурѣ, а вôнъ потôмъ лѣчивъ ся довшій часъ въ Букарештѣ, поѣхавъ знову до того шпиталю, бо якось недовѣряє собѣ. Волить довше лѣчити ся, якъ має потôмъ пôйти марно зъ свѣта.

— **Потонились.** Въ Комарешті (на Буковинѣ) выйшла 4. с. м. 36-лѣтна селянка, Марія Гринчукъ, зôгнати чужѝ качки зъ калужѣ въ своѣмъ городѣ, а подôйшовши надъ калужу, мабуть поховзла ся и упала въ воду. А що она щолишь пôдняла ся була зъ тяжкои и довгои недуги, була такъ ослаблена, що немогла выратуватись и утопила ся. — Дня 6 с. м. утопивъ ся пôдчасъ купаня въ рѣцѣ Прутѣ въ Боянахъ жидокъ-бельферъ Іосель Габерманъ.

Торгъ збôжемъ.

13 липня	Львôвъ	Терно-пôль	Пôдволо-чиска	Ярославъ
Пшениця	9·50 10·30	9·25 10·—	8·90 9.85	9·50 10·50
Жито	7·——7·50	6·50—7·20	6·20—7·05	7·——7·65
Ячмѣнь	7·——7·30	6·— 10·75	5·75—6·50	6·25—7·25
Овесъ	7·— 8·—	7·——7·35	6·40—6·75	7·50—8·—
Горохъ	—·——·—	6·— 10·—	6·— 10·50	6·30—9·75
Выка	—·——·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Рѣпакъ	12.—13.50	12·—13.—	12·—13·—	12·2513 60
Хмель	—·——·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Конюшина чер.	42·—52·—	41·—48·—	41·—47·—	42·—52·—
Конюшина бѣла	—·——·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Оковита	18·—19·50	—·——·—	—·——·—	—·——·—

Все за 100 кильо netto безъ мѣшка.

Оковита готова за 10.000 літр. пр. loco Львôвъ вôдъ 18·— до 19·50 зл.

Овесъ пошукує ся.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 13 липня. Нинѣ веде ся дальша дебата надъ буджетомъ міністерства рôльництва. Сеи сесіи має бути ще залагодженый законъ о пупілярнôмъ забезпеченю для галицкихъ позычокъ краєвыхъ.

Константинополь 13 липня. Султанъ припимавъ на торжественнôй авдієнціи болгарского аґента дипльоматичного Вулковича и міністра фінансôвъ Начевича. Такого случаю не було ще вôдъ часу детронізаціи кн. Александра Батенберґского и въ кругахъ дипльоматичныхъ уважають се за фактъ великои ваги. Говорять, що російскій посолъ буде то уважати нарушенємъ берлиньскои угоды и запротестує противъ того.

Гатфільтъ 13 липня. Нѣмецка пара цѣсарска приѣхала тутъ вчера вечеромъ зъ Лондону въ гостину до анґлійского президента міністрôвъ Сальсберого.

Вôдвѣчательный редакторъ: Адамъ Креховецкій

Оголошеня до *Народнои Часописи* принимає Контора **Льеопольда Литыньского,** *Львôвъ, Валова, 14.*

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.